

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління
кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методики логопедичної роботи
з дітьми з комбінованими порушеннями**

Освітня програма «Спеціальна освіта»
Спеціалізація (за наявності) 016.01 Логопедія
Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від “_” _ жовтня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методики логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс/семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Метою даного курсу є дати ґрунтовні знання про варіанти дизонтогенезу і особливостей мовленнєвого розвитку дітей при кожному з видів порушень; медичні, психологічні та педагогічні аспекти етіології та суті складних комбінованих порушень у дітей; діагностичні диференціальні методики, що дозволяють відмежувати подібні стани; основні напрямки та методики корекції мовленнєвих порушень у дітей з різними варіантами складних комбінованих порушень.

Цілі курсу: формування у майбутніх фахівців знань про особливості організації діагностики та корекційної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями, формування умінь здійснювати педагогічний супровід корекційної діяльності дітей з комбінованими порушеннями, застосовуючи найефективніші спеціальні методики.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Підготовка фахівців у сфері спеціальної освіти, здатних розв'язувати складні задачі і практичні проблеми, застосовуючи спеціальні методики викладання рідної мови із метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп, насамперед, з акцентуацією на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації дітей з порушенням мовлення.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Поняття "дефектологія", «комбіновані порушення». Предмет, завдання, методи та основні проблеми .	Поняття "аномальна дитина", види дитячих аномалій та їхні причини. Компенсація, корекція й реабілітація аномального розвитку - основна проблема дефектології. Зв'язок дефектології та логопедії. Значення цього зв'язку для розвитку дефектології. Теорія Л.С. Виготського про складну структуру дефекту.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
2.	Загальна психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями у розвитку.	Причини, симптоматика, механізми виникнення порушень у розвитку дітей. Особливості пізнавальної та емоційно-вольової сфери у дітей з комбінованими порушеннями.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
3.	Логопедична робота з дітьми з порушеннями зору.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями зору. Особливості корекційної логопедичної роботи з дітьми з порушеннями зору.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
4.	Логопедична робота з дітьми з порушеннями слуху.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями слуху.	Опрацювати відповідні наукові

		Особливості корекційної логопедичної роботи з дітьми з порушеннями слуху.	джерела, пройти тестування
5.	Логопедична робота з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Особливості корекційної логопедичної роботи з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
6.	Логопедична робота з дітьми з порушеннями інтелекту.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелекту. Особливості корекційної логопедичної роботи з дітьми з порушеннями інтелекту.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
7.	Логопедична робота з дітьми з затримкою психічного розвитку.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з затримкою психічного розвитку. Особливості корекційної логопедичної роботи з дітьми з ЗПР.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
8.	Логопедична робота з дітьми з РАС та синдромом Дауна.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з РАС та синдромом Дауна. Особливості корекційної логопедичної роботи з дітьми з РАС та синдромом Дауна.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
9.	Логопедична робота з дітьми з множинними порушеннями розвитку.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями зору. Особливості корекційної логопедичної роботи з дітьми з порушеннями зору.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
10.	Міждисциплінарний підхід у роботі з дітьми з комплексними порушеннями розвитку.	Спільна робота вчителя-логопеда, психолога, дефектологів, вихователів, вчителів, медиків та батьків з дітьми з комплексними порушеннями розвитку.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	
Лекція	
Практичне заняття	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя																		
Самостійна р-та																		
Індивідуальні завдання																		
Залік																		
Всього за тиждень																		

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
Блеч Г. О. Система корекційно–розвивального навчання з розвитку мовлення дошкільників з розумовою відсталістю. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2015. Вип. 8. С. 18-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ooop_2015_8_4. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: діагностичний комплекс : навч.-метод. посіб. для роботи з дітьми із порушеннями мовлення. Запоріжжя : ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2020. 124с. Від ексклюзії до інклюзії (канадський досвід). Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі / А.О. Колупаєва: Наук.-метод. зб.: Вип. 7 [За ред. В.І. Бондаря, В.В. Масенка]. К.: Наук. світ, 2006. С. 39-44. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. 308 с. Данілавічюте Е. А. Нейродинамічна основа моделювання мовлення та дрібної моторики в контексті комплексної технології надання	

допомоги при ДЦП [Електронний ресурс]. Особлива дитина: навчання і виховання. 2015. № 4. С. 8–16.

6. Капська А.Й. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями. К. : ДЦССМ, 2003. 168 с.
7. Класифікаційно-системологічний підхід до понятійно-термінологічного апарату корекційно-реабілітаційної діяльності / Шевцов А.Г. [Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету]. (Випуск 8) / відповідальний за випуск О.В.Гаврилов. К-Подільський: ПП Мошинський В. С. , 2008. 476с.
8. Колишкін О. В. Вступ до спеціальності дефектологія: [навч. посіб.] / О. В. Колишкін; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. -Суми: Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2006. -287 с.
9. Корекція психосоціального розвитку дітей з церебральним паралічем у реабілітаційному центрі / [Т.Д. Ілляшенко, А.Г. Обухівська, О.В. Романенко, Н.С. Скрипка]. К.: ДЦССМ, 2003. 346 с. 11.
10. Пахомова Н.Г. Закономірності та умови формування мовленнєвої готовності до навчання дітей дошкільного віку з дизартрією. Дефектологія. №1, 2005. С. 27-34.
11. Роль ранньої діагностики порушень розвитку мовлення у дітей із ДЦП / [Н.В. Козявкіна, О.Н. Козявкіна, М.С. Бабадагли, Т.І.Пічугіна]. Дефектологія. 2004. № 2. С. 13-20.
12. Синьов В. М., Коберник Г. М. Основи дефектології: [навч. посібник.] / В. М., Синьов, Г. М. Коберник. - К. : Вища шк., 1994. - 143 с.
13. Теорія і практика сучасної логопедії: Зб. Наук. праць. Вип. 2 / Інститут спец. педагогіки АПН України: [редкол. :В. І. Бондар та ін.]. -Київ; Актуальна освіта, 2005. -154 с.
14. Федорович Л.О. Професійна діяльність логопеда в умовах реабілітаційного центру. Імідж сучасного педагога, № 9-10, 2008. С. 58-62.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій, вул. Чорновола 57, кабінет 104-а http://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач	Кіндрачук Надія Мирославівна, Тонюк Діана Михайлівна
Контактна інформація викладача	nadiia.kindrachuk@pnu.edu.ua diana.toniuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: → Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»→ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника».

	Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника”» Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.
Неформальна освіта	Coursera, Prometheus, ВУМ, Едера

Викладачі:

Кіндрачук Н.М., Тонюк Д.М.